

KLAGANDE

Migrationsverket

MOTPART

Suaad Qadir, 19800823

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 17 april 2020 i mål nr 176-20,
se bilaga A

SAKEN

Bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.
  2. Kammarrätten avslår överklagandet.
-

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att kammarrätten fastställer Migrationsverkets beslut att sätta ned Suaad Qadirs dagersättning. Till stöd för sin talan anför verket i huvudsak följande. Att dagersättningen kan sättas ned för en utlänning som vägrar följa en uppmaning att t.ex. anskaffa en resehandling står klart. Vad som gäller för det fall att utlänningen redan har nödvändiga resehandlingar, men likväl vägrar att lämna landet, har dock inte klargjorts i rättspraxis. Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att denna fråga får ett svar. Migrationsverket anser att den konkreta åtgärd som utlänningen i dessa fall ska medverka till är själva resan. Faktisk utresa är ur Sverige är en konkret åtgärd som en utvisad utlänning kan förväntas medverka till.

Suaad Qadir motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten finner skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbar prövning.

Frågan i målet är om det finns lagliga förutsättningar för att sätta ned Suaad Qadirs dagersättning. För henne och hennes barn gäller ett lagakraftvunnet utvisningsbeslut och tidsfristen för att självmant lämna upphörde den 27 december 2019. Enligt Migrationsverket har Suaad Qadir har vid upprepade tillfällen uppgett att hon inte avser att lämna Sverige frivilligt och att hon inte har en tanke på att återvända till hemlandet Irak. Även i samband med ett samtal den 9 december 2019 hade hon inställningen att hon inte avsåg att återvända till hemlandet självmant, och hon påpekade detta flera gånger under samtalet. På grund av hennes inställning har Migrationsverket uppgett att de saknar förutsättningar att verkställa utvisningsbeslutet. Eftersom hon redan har en passhandling har det enligt Migrationsverket inte bedömts som

rimligt eller relevant att ge henne i uppdrag att besöka sitt Iraks ambassad för att få ut en tillfällig resehandling.

Av 10 § fjärde stycket LMA framgår att dagersättning får sättas ned i de fall en utlänning utan giltigt skäl vägrar att medverka till åtgärd som är nödvändig för att ett beslut om avvísning eller utvisning skall kunna verkställas.

I lagens förarbeten anges endast ett exempel på en sådan åtgärd som utlänningen kan vägra att medverka till, nämligen att söka pass (prop. 1993/94:150 bilaga 11 s. 5 f.).

Olika kammarrätter har en i rad avgöranden funnit att dagersättningen inte kan sättas ned enbart av det skälet att den som inte fått uppehållstillstånd inte följt en allmän uppmaning att lämna landet (jfr t.ex. Kammarrätten i Göteborgs dom den 10 oktober 2008 i mål nr 2693-08, Kammarrätten i Jönköpings dom den 10 juni 2011 i mål nr 237-11 och dom den 2 juni 2016 i mål nr 619-16). I stället har det ställts krav på att biståndssökanden vägrat följa anvisningar om att vidta mer specifika åtgärder, såsom att skaffa resedokument. Praxis från Högsta förvaltningsdomstolen saknas dock.

När en familj redan har nödvändiga resehandlingar saknas naturligtvis anledning för Migrationsverket att uppmana familjen att skaffa pass eller liknande handlingar. Om familjen dessutom har gett uttryck för att man inte kommer att lämna landet blir vidare diskussioner om andra åtgärder också utan mening. Det är enligt kammarrättens mening svårt att se vilka skäl det finns för att man, i fall som det förevarande, ska ställa krav på att Migrationsverket som en förutsättning för att dra in dagersättningen ska anmoda den biståndssökande att vidta någon förberedande åtgärd som är nödvändig för att kunna lämna landet.

Kammarrätten anser således att det finns starka skäl som talar för att dagersättning ska få sättas ned i fall som detta, dvs. när utlänningen har uttryckt en tydlig avsikt att inte följa sitt utvisningsbeslut, resehandlingar redan finns och utvisningsbeslutet inte går att verkställa med tvång.

Som framgått finns emellertid en etablerad syn på vad som gäller i rättstillämpningen. Ska rättsläget ändras bör det ske genom ett avgörande från prejudikatinstansen. Även om lagtexten inte utesluter en sådan tolkning som Migrationsverket förordar talar lagens ordalydelse mot den. Lagstiftaren har dessutom år 2016 ändrat bestämmelserna i riktning mot en stramare tillämpning, men har då begränsat reglerna till att gälla för vuxna utan barn (se 11 § andra stycket LMA). Av nu anförda skäl instämmer kammarrätten i förvaltningsrättens bedömning och överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Anders Bengtsson
kammarrättslagman
ordförande

Anders Davidson
kammarrättsråd
referent

Lovisa Forsblad
tf. kammarrättsassessor

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING****DOM**
2020-04-17
Meddelad i LinköpingMål nr
176-20**KLAGANDE**

Suaad Qadir, 19800823

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT BESLUT

Migrationsverkets beslut den 9 december 2019, dnr 50777647

SAKEN

Bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., LMA

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och upphäver det överklagade beslutet.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket beslutade den 9 december 2019 att sätta ned Suaad Qadirs dagersättning till 42 kr. Som skäl för beslutet angavs att hon utan giltiga skäl vägrar medverka till en åtgärd som är nödvändig för att genomföra hennes utvisning.

Suaad Qadir yrkar att hon ska få fortsatt dagersättning utan reduktion. Till stöd för sin talan anför hon huvudsakligen att de pengar hon får inte täcker familjens behov.

Migrationsverket vidhåller sitt beslut.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Dagersättningen kan sättas ned för en utlänning som utan giltigt skäl vägrar att medverka till en åtgärd som är nödvändig för att ett beslut om utvisning ska kunna verkställas (se 10 § fjärde stycket LMA). Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det bedömts nödvändigt att det finns någon form av ekonomiska sanktionsmöjligheter ifall en utlänning vägrar att medverka till en åtgärd som är nödvändig för att verkställigheten ska kunna genomföras, som exempelvis att söka en passhandling som krävs för resan (se prop. 1993/94:150 bilaga 11 s. 6).

För att en nedsättning av dagsättningen ska kunna ske är det alltså inte tillräckligt att utlänningen har en allmänt negativ inställning till frivilligt återvändande. Även om utlänningen är negativt inställd till ett återvändande har Migrationsverket en skyldighet att upplysa den enskilde om de konkreta åtgärder som åligger honom eller henne för att beslutet om utvisning ska kunna verkställas (se t.ex. Kammarrätten i Göteborgs dom den 10 oktober 2008 i mål nr 2693-08).

Suaad Qadirs beslut om utvisning har vunnit laga kraft. I samtal med Migrationsverket har hon uppgett att hennes avsikt är att familjen ska stanna i Sverige. Förvaltningsrätten noterar att även om det framgår att Suaad Qadir inte avser att återvända till sitt hemland frivilligt, framgår det inte av utredningen i målet att hon blivit uppmanad att medverka till någon åtgärd som är nödvändig för verkställighet av utvisningsbeslutet utan att göra så eller att hennes agerande måste tolkas som en vägran att medverka till en sådan åtgärd (jfr bl.a. Kammarrätten i Sundsvalls dom den 3 oktober 2014 i mål nr 1079-14, Kammarrätten i Göteborgs dom den 25 maj 2015 i mål nr 1093-15 och Kammarrätten i Jönköpings dom den 2 juni 2016 i mål nr 619-16). Tvärtom anger Migrationsverket att det finns resedokument som möjliggör en utresa.

Mot denna bakgrund saknas grund för Migrationsverkets beslut.
Överklagandet ska därför bifallas och det överklagade beslutet ska upphävas.

Suaad Qadir har därmed rätt till bistånd i enlighet med tidigare beslut.
Upplysningsvis gäller rättens avgörande omedelbart (se 22 § tredje stycket LMA). Det ankommer på Migrationsverket att vidta erforderliga åtgärder.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-03).

Isabella Lejdborg
Förvaltningsrättsnotarie

I avgörandet har även nämndemännen Dag Bergentoft, Marica Berger och Christina Nilsson deltagit.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.